

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 12. maj 2021
Sagsnummer: 2021-840

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om kommissionens forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på det tiende møde i partskonferencen under Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte, for så vidt angår forslaget om ændring af bilag A.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin / Henrik Hedeman Olsen

Kemikalier
J.nr. 2021-6436
Ref. LOS
Den 11. maj 2021
MIM 036

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på det tiende møde i partskonferencen under Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte, for så vidt angår forslaget om ændring af bilag A

KOM(2021)174

Resumé

Kommissionen har fremsat et forslag til Rådets Afgørelse om at Kommissionen på den forestående partskonference under Stockholmkonventionen gives mandat til på Unionens vegne at støtte opførelse af perfluorhexansulfonsyre (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser i bilag A (forbud) til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte, uden specifikke undtagelser. PFHxS er et såkaldt POP-stof. POP-stoffer er stærkt problematiske stoffer, som er svært nedbrydelige i miljøet, ophobes i fødekæden, er skadelige for mennesker og miljø og transporteres over lange afstande. Forslaget vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt i Danmark, EU og resten af verden, da stoffet kan transporteres over lange afstande. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for erhvervslivet. Regeringen støtter Kommissionens forslag.

Baggrund

Kommissionen har den 13. april 2021 fremsat et forslag til Rådets Afgørelse om opførelse af perfluorhexansulfonsyre (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser i bilag A (forbudslisten) til Stockholmkonventionen uden specifikke undtagelser for fortsat anvendelse.

Fremsættelsen sker under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1, sammenholdt med artikel 218, stk. 9. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget til Rådsafgørelse forventes forelagt for Rådet med henblik på vedtagelse i skriftlig procedure primo juni 2021.

Formål og indhold

Formålet med forslagene er at give Kommissionen mandat til at arbejde for, at perfluorhexansulfonsyre (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser opføres på bilag A (forbudslisten) uden specifikke undtagelser for fortsat anvendelse på den tiende partskonference under Stockholmkonventionen (herefter konventionen) på EU's vegne.

Komitéen for Vurdering af Persistente Organiske Miljøgifte under konventionen har vurderet stoffet og anbefalet partskonferencen, at perfluorhexansulfonsyre (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser opføres i bilag A uden specifikke undtagelser.

Perfluorhexansulfonsyre (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser anvendes ikke bevidst i Den Europæiske Union, men stofferne kan være til stede som en urenhed i fluorbaseret brandslukningsskum og i perfluorooctansulfonsyre (PFOS) og kan komme ind i EU med importerede produkter. Med hensyn til forekomsten af PFHxS i PFOS bør det bemærkes, at PFOS er opført i bilag B til Stockholmkonventionen og i bilag I til forordning (EU) 2019/1021, som forbyder anvendelse af PFOS i Unionen med undtagelse af en resterende anvendelse som dughindrende middel i non-dekorativ hårdforkromning i lukkede systemer indtil 2025. Denne anvendelse af PFOS er allerede udfaset i næsten alle medlemsstaterne, herunder i Danmark.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget vedrører opfyldelse af EU's internationale forpligtelser, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Danmark har ikke særlige nationale regler for det pågældende stof.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Stoffet er på Kandidatlisten over særligt problematiske stoffer i EU, og der er en restriktionsproces i gang under EU's generelle kemikalielovgivning, REACH. I forbindelse med denne proces er PFHxS, salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser blevet vurderet i Det Europæiske Kemikalieagentur ECHAs videnskabelige komiteer for risikovurdering (RAC) og socioøkonomisk vurdering (SEAC), der støtter begrænsningsforslaget. Komiteerne anbefaler en undtagelse for forekomst af PFHxS som urenhed i PFOS og i brandslukningsskum. Kommissionen mener ikke, der globalt er behov for undtagelser, da interessenthøringer og vurderingen under konventionen ikke viste behov for undtagelser.

En vedtagelse af forslaget på partskonferencen vil medføre, at PFHxS, salte heraf og PFHxS beslægtede forbindelser vil blive opført på bilag I (forbud) til EUs forordning om persistente organiske miljøgifte (POP forordningen). Dette vil foregå med en delegeret retsakt procedure. Det forventes, at urenhedsgrænser for PFHxS i stoffer, blandinger og artikler vil blive fastlagt i denne procedure. Det forventes, ikke at Kommissionen også fremsætter forslag om en REACH restriktion, da dette ville medføre en dobbeltregulering af stoffet i EU.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. SEAC har vurderet, at eftersom stoffet kun forekommer som en urenhed i fluorbaseret brandslukningsskum og i perfluorooctansulfonsyre (PFOS), vil de socioøkonomiske konsekvenser være neglige.

Forslagene har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Ved optagelse af stofferne vil monitorering og rapportering i forhold til produktion og anvendelse af stofferne og den utilsigtede

dannelse indgå i Miljøministeriets generelle ramme for monitoring- og rapportering under konventionen.

Det vurderes, at forslaget vil medføre mindre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige i form af kontrol og håndhævelse af reglerne. Omkostningerne forventes at være mindre, da reglerne ikke forventes at blive kontrolleret hvert år.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Persistente organiske miljøgifte (POP-stoffer) er stærkt problematiske stoffer, som er svært nedbrydelige i miljøet, ophobes i fødekæden, er skadelige for mennesker og miljø og transporteres over lange afstande, fx via luft- og vandstrømme. Stofferne kan også importeres i artikler, hvis de indgår i sådanne. Globale regler for disse stoffer vil derfor bidrage til et øget beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Beskyttelsesniveauet i resten af verden vil ligeledes øges.

Danmark har ved ratificeringen af konventionen afgivet territorialerklæring om, at konventionen ikke finder anvendelse på Grønland. Færøerne ratificerede konventionen i 2012.

Høring

Et notat om forslaget har været udsendt i skriftlig høring i EU miljø-specialudvalget, hvor der ikke er indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der i EU-kredsen vil være opbakning til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Optagelse af PFHxS på konventionen vil betyde et øget beskyttelsesniveau i både Danmark, EU og resten af verden. PFHxS hører til gruppen af organiske fluorstoffer (PFAS), hvor Danmark i samarbejde med en række andre lande arbejder på et generelt begrænsningsforbud i EU. Et globalt forbud mod PFHxS støtter op om dette arbejde. Regeringen agter derfor at støtte optagelsen af (PFHxS), salte heraf og PFHxS-beslægtede forbindelser uden specifikke undtagelser under Stockholmkonventionen.

Da der er tale om områder med EU-kompetence, kan regeringen også støtte, at Kommissionen får et forhandlingsmandat til at forhandle på EU's vegne på den tiende partskonference. Af mandatet fremgår det, at ændringer i EU-positionen kan ske efter koordination på partskonferencen således, at de tilstedeværende medlemslande får indflydelse på eventuelle tilretninger af den fastlagte position.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg eller Miljø- og Fødevarerudvalg.